

Verksamhetsrapport 2025

Regional samverkansgrupp (RSG) Läkemedel för Norra sjukvårdsregionen

I norra sjukvårdsregionens regionala samverkansgrupp för läkemedelsfrågor (RSG Läkemedel) ingår läkemedelskommitté (LK) ordförande och läkemedelsstrateg/läkemedelschef från Region Norrbotten, Region Västerbotten, Region Jämtland-Härjedalen och Region Västernorrland.

Under 2025 har RSG Läkemedel bestått av följande ledamöter:

Norrbotten

- Linda Grahn (LK ordförande)
- Anders Bergström (Läkemedelsstrateg)

Västerbotten

- Bo Sundqvist (LK ordförande)
- Jörn Schneede (Enhetschef Läkemedelscentrum)
- Ulrica Rutfors (Sektionschef Läkemedelscentrum)

Västernorrland

- Maria Alsén Lindström (LK ordförande)
- Kajsa-Stina Wiklund (Enhetschef)
- Elisabet Pokosta (Chefsapotekare)

Jämtland Härjedalen

- Kristina Seling (LK ordförande)
- Anna Isberg (Läkemedelschef)
- Elin Widegren (Läkemedelsstrateg)

Region Västernorrland har innehaft ordförandeskapet under 2025.

Under året har RSG Läkemedel haft fyra videomöten. De årliga regiondagarna kunde inte genomföras på gemensam plats denna höst till följd av reserestriktioner i ett par regioner.

Från norra sjukvårdsregionförbundet finns följande fyra specifika uppdrag för 2025

Läkemedel | Norra sjukvårdsregionförbundet :

1. *Diskussion om uppdraget för ARIL* – På uppmaning av norra sjukvårdsregionförbundet har ARIL granskat sitt uppdrag. Diskussionerna utmynnande i:
 - Att ARIL är värdeskapande för de fyra regionerna för att kunna implementera nya dyra läkemedel på ett vetenskapligt säkert och kostnadseffektivt på ett sätt jämnt övriga landet
 - Att ARIL-rekommendationerna följer de nationella riktlinjer som kommer från myndigheter och inom kunskapsstyrningen

- Det är inte lämpligt eller önskvärt med rekommendationer på receptläkemedel som inte ingår i förmånssystemet, antingen helt eller för rekommendationen avsedd indikation
 - Att det troligen vore värdeskapande att arbeta mer med att följa upp ARIL-rekommendationer än vad vi gör idag men det kräver resurser
2. *Förtydliga hur farmaceutens arbete kan utvecklas* – kunskapsutbyte pågår mellan de fyra regionerna där vi lånar idéer av varandra och sprider om vi sett något som går att ta vidare från andra regioner eller nationellt
 3. *Se över hur informationen från NSG kan utvecklas ex tillgängliga mötesanteckningar* – mötesanteckningar mejlas till alla deltagarna i gruppen, för vidarebefordran till andra som kan vara berörda. Vi har inte sett behov av att publicera minnesanteckningarna på webben för att göra dem mer publika.
 4. *Arbetet i de lokala grupperna (LSG/LAG) följs för erfarenhetsutbyte*- Ur ett läkemedelsperspektiv arbetar vi i många forum sjukvårdsregionalt där erfarenheter från lokala arbetsgrupper sprids och goda exempel kan tas vidare, till exempel i de stora övergripande områdena läkemedelsförsörjning, -hantering, -information och -ekonomi. I september anordnas årliga regiondagar kring läkemedel. Dessa skedde i år digitalt på grund av flera regioners reserestriktioner men skapade ändå goda möjligheter till erfarenhetsutbyte och diskussion i många viktiga frågor som LSG och LAG engagerar sig i. Utvärderingsenkät efter dagarna var positiva.

Utbildning och information

I februari anordnades norrländska läkemedelsdagarna för tjugoförsta året i rad. Fortbildningskonferensen vänder sig framför allt till läkare, sjuksköterskor och farmaceuter som arbetar med läkemedelsbehandling. Syftet är som all fortbildning i läkemedelskommittéernas regi att säkerställa att vården får tillgång till producentobunden fortbildning fri från reklam från läkemedelsindustrin.

Fortbildningsdagarna genomfördes digitalt under tre halvdagar fjärde till sjätte februari. Ett stort antal personer från norra sjukvårdsregionen kopplade upp sig och deltog via 399 länkar första dagen, 345 länkar andra och 302 länkar tredje dagen. Största yrkesgruppen som deltog var distriktsläkare/specialister i allmänmedicin som utgör ungefär en tredjedel av deltagarna. Dagarna utvärderas med en enkät där vi fick svar av drygt 10% av deltagarna. De som svarade på utvärderingen gav över lag uppskattande respons och bra förslag till framtida norrländska läkemedelsdagar. Av de som svarade önskade två av fem att vi skulle återgå till fysiska möten med tre av fem angav att de föredrar digitala fortbildningar.

Dagarna filmas, klipps, tillgänglighetsanpassas och textas. De publiceras på regionernas websidor under tre månader. Tyvärr har vi ingen tillförlitlig statistik på hur många som sett föreläsningarna i sin helhet men många uttrycker att det är bra att kunna se dem i efterhand.

De flesta övriga utbildningar/fortbildningar som anordnats lokalt i respektive region har, precis som tidigare, varit öppna för deltagare från övriga regioner.

Under året har framtiden för norrländska läkemedelsdagarna diskuterats, framför allt frågan om finansiering av administratörstid. Frågan är inte löst. En tillfällig lösning med ett kraftigt

nedbantat program finns för 2026 men utan administratör riskerar norrländska läkemedelsdagarna att läggas ner till 2027.

Kunskapsstyrning

Det finns flera grupperingar som RSG läkemedel behöver ha ett nära samarbete med, sjukvårdsregionala programområden (RPO) samt arbetsgrupper däribland medicinteknik, patientsäkerhet och it-grupperingar.

Regionernas Läkemedelskommittéer är involverade i det lokala arbetet för att bygga upp, utveckla och delta i den kliniska kunskapsstyrning som skapas. På nationell nivå utgör LOK AU en NAG som involveras i alla läkemedelsrekommendationer inom kunskapsstyrningen.

I den nationella beredningsgruppen till NSG Läkemedel/medicinteknik representeras Norra sjukvårdsregionen av Jörn Schneede (RV).

Kontaktperson för Läkemedelskommittéordförandenas nationella arbetsutskott (LOK-AU) är Maria Alsén Lindström (RVN)

Nutrition

RAG-nutrition har under 2025 fortsatt arbetet med en sjukvårdsregional översyn av egenavgifter för nutrition produkter som under året antagits i de fyra regionerna.

Samverkan med RPO som har stor läkemedelsanknytning

RSG läkemedel har länge arbetat för att få till en fungerande samverkan i läkemedelsfrågor med aktuella RPO (tidigare chefsråd) inom de läkemedelsintensiva specialistområdena.

Kontaktpersoner till respektive RPO är:

• Regionalt cancercentrum	Jörn Schneede (RV)
• Internmedicin	Anders Bergström (RN)
• Kardiologi	Bertil Ekstedt (RV)
• Neurologi/stroke	Kristina Seling (RJH)
• Reumatologi	Maria Lindström (RVN)
• Smärta	Maria Lindström (RVN)
• Hud	Maria Lindström (RVN)
• Barn	Bo Sundqvist (RV)
• RPO Primärvård	Maria Lindström (RVN)
• Ögon	Gauti Johannesson (RV)
• Psykiatri	IngMari Sundqvist (RV)
• Kvinnosjukdomar, förlossning	Hanna Roos (RV)
• Tandvård	Ulf Lindahl (RVN)
• Öron/Näsa/Hals	vakant
• Äldre	Linda Grahn (RN)
• Infektion	Anders Bergström (RN)
• Njursjukdomar	Anders Bergström (RN)
• Perioperativ vård, IVA, transplant	vakant
• Lung – och allergisjukdomar	Linda Grahn (RN)

- Mag-tarmsjukdomar Anders Bergström (RN)
- Medicinsk diagnostik vakant
- Sällsynta sjukdomar Jörn Schneede (RV)

Regional process för ställningstagande till införande av nya läkemedelsbehandlingar (ARIL)

ARIL (arbetsutskottet för regionalt införande av nya läkemedel) är ett arbetsutskott under RSG Läkemedel. ARIL har haft sex digitala möten under 2025. Vid dessa möten har nya dyra läkemedel, som är på gång att börja användas, diskuterats. Även gemensamma utmaningar för nya dyra läkemedel i kombination med uppföljning av kostnader för de läkemedel som ARIL bevakar har diskuterats.

Ordförande för ARIL under 2025 har varit Jörn Schneede (RV).

Samverkan i ett flertal nationella grupperingar med regionens kontaktpersoner har under året fortgått gällande ordnat införande, SKR (Sveriges kommuner och regioner) och TLV (Tand- vårds- och läkemedelsförmånsverket). Norra sjukvårdsregionen har, i dessa bedömningar för frågor från nationella grupperingar rörande läkemedelsfrågor, valt att uttala sig gemensamt.

I det nationella NT-rådet representeras norra sjukvårdsregionen av Anders Bergström (RN). NT-rådet (nya-terapi) tar ställning till nya kostsamma terapi utifrån ett nationellt perspektiv och samverkar regionalt, bland annat via ARIL.

Läkemedelsförsörjning

Nuvarande sjukhusapoteksleverantör är ApoEx AB som har avtal med norra sjukvårdsregionens regioner t.o.m. 2026-03-31. En styrgrupp (Regional Arbetsgrupp (RAG) Läkemedelsförsörjning) tar regelbundet beslut, följer upp och utvecklar avtalet tillsammans med ApoEx. Under året har bland annat beredskapslagring av läkemedel utvecklats i samverkan med företaget.

Anders Bergström (RN) har haft ansvaret för att förbereda och kalla till styrgruppsmöten med ApoEx AB. Under år 2024 har en upphandling inför kommande avtalsperiod genomförts och innan jul fastställdes att ApoEx får fortsatt uppdrag att sköta läkemedelsförsörjningen fr.o.m. år 2026 till som längst 2032. Ansvarig upphandlingsenhet för avtalet är Region Västerbotten.

Representanter i arbetsgruppen 2025: Lisa Selberg (RV), Ulrika Rutfors (RV), Jörn Schneede (RV), Anders Bergström (RN), Sara Törngren (RN), Åsa Nordmark (del av året) (RN), Elisabet Pokosta (RVN), Anna Berglin (RVN), Elin Widegren (RJH), och Annelie de Sinegube (RJH).

I det nationella arbetsutskottet AU läkemedelsförsörjning representeras norra sjukvårdsregionen av Elisabet Pokosta (RVN).

Rekvissionsläkemedel

Upphandling av rekvisitionsläkemedel till sjukhus, hälsocentraler och folktandvård sker gemensamt för våra fyra norra sjukvårdsregioner. Upphandlingen är indelad i två stora läkemedelsgrupper som upphandlas alternerande varje år, med en avtalslängd om två år.

Jeanette Johansson, upphandlare i RVN samordnar arbetet. Upphandling av en läkemedelsgrupp har genomförts under 2025 och en implementering av nya avtal för en annan läkemedelsgrupp har genomförts under våren.

I den sjukvårdsregionala upphandlingsgruppen har ingått Matilda Bergner (RV), Anna-Lena Berglund (RV), Anders Bergström (RN), Sara Törngren (RN), Åsa Nordmark (del av året) (RN), Anna Berglin (RVN), Anna Söderlind (RVN), Jeanette Johansson (RVN), och Elin Widegren (RJH).

I den nationella arbetsgruppen för läkemedelsupphandlare representeras norra sjukvårdsregionen av Jeanette Johansson (RVN).

Dosdispenserade läkemedel

Apotekstjänst tillhandahåller tjänst för dosdispenserade läkemedel sjukvårdsregionalt sedan 2023. Tjänsten fungerar i stort sett. Under försommaren 2025 skedde ett tjugotal avvikelser på grund brister i den farmaceutiska granskningen vid av byten av läkemedel i samband med en restsituation. Dessa har återkopplats till apotekstjänst som besvarat dem.

I avtalsrådet med Apotekstjänst representeras regionerna av Anders Bergström (RN), Åsa Nordmark (RN), Anna Berglin (RVN), Kajsa-Stina Wiklund (RVN), Linda Karlsson (RV), Eva Boström (RV) och Elin Widegren (RJH). Kopplat till avtalsrådet finns ett nyinrättat sortimentsråd, som för diskussioner med Apotekstjänst kring förändring och följer upp vilket val av läkemedel Apotekstjänst gjort där priskonkurrens finns. Aktuellt just nu är att ta fram tydligare riktlinjer för Apotekstjänst val av läkemedel med TLVS periodens vara som baskrav. I sortimentsrådet ingår Linda Karlsson (RV), Linda Grahn (RN), Anna Berglin (RVN) och Elin Widegren (RJH). Text från förra årets verksamhetsberättelse.

I den nationella arbetsgruppen för dosdispensering representeras norra sjukvårdsregionen av Linda Karlsson (RV).

Kvalitetsgranskning läkemedelshantering

Närverksgruppen för läkemedelshantering har haft fyra Teams-möten under året för att gemensamt vidareutveckla arbetet med kvalitetsgranskning av regionernas läkemedelshantering. Utbildningsmaterial och enkäter för kvalitetsgranskning har diskuterats och delats mellan regionerna. Samverkan sker även kring utbildningsmaterial för hanteringsfrågor riktad till vårdpersonal och studenter inom vård och omsorg.

I RAG Läkemedelshantering representeras regionerna av:

Västerbotten: Marianne Östlund, Åsa Granström, Sanna Brännman

Norrbottnen: Jennie Jonsson- Lundström, Sara Törngren

Jämtland-Härjedalen: Carina Träskvik, Anneli de Sinegube, Lisa Söderberg

Västernorrland: Carina Nilsson (sammanställande), Anna Smedlund- Eriksson

Restnoterade läkemedel

Restnoterade läkemedel, det vill säga att ett visst läkemedel inte går att beställa från tillverkaren, var under året ett kvarstående problem som drabbat både öppen- och slutenvård.

Regionernas läkemedelsenheter / motsvarande, har ett nära samarbete med leverantören av läkemedelsförsörjning och mellan regionerna. Nationell samverkan är av stor vikt för att inte störa normalflödet av läkemedel genom att minska risken för snedfördelning av distributionen eller hamstring. Alla Sveriges regioner har med stor framgång samarbetat med ransoneringsinsatser för exempelvis vätskor, strokeläkemedel, astmaläkemedel med mera.

Att läkemedel inte levereras efter behov kan bero på problem i tillverkningen, bristande styrning från läkemedelsföretagen på den internationella marknaden eller att efterfrågan på läkemedlet blivit oväntat hög. För att hantera restnoteringar inom slutenvården har regionerna sedan pandemin en nationell koordineringsfunktion (CT). Under året har det arbetet vidareutvecklats för att utöka samarbetet mellan LOKs arbetsutskott, läkemedelsverket och läkemedelsföretagen.

I den nationella kontaktgruppen som Läkemedelsverket samarbetar med, representerades norra sjukvårdsregionen av Åsa Granström (RV) och Lisa Selberg (RV).

It-relaterade läkemedelsfrågor

Under 2025 har diskussionerna kring IT framför allt rört Cosmic, det journalsystem som Jämtland-Härjedalen haft sedan 2015 och som infördes i de tre övriga regionerna under ett halvår med start i november 2024. Goda exempel har spridits mellan regionerna men även stora risker har noterats relaterat till läkemedel som förts vidare till IT-enheter och nationella forum.

Under hösten 2025 har alla fyra regionerna anslutits till nationella läkemedelslistan, en anslutning som tyvärr inte förenklats och förbättrat journalsystemen avseende läkemedel som förhoppningarna varit. Journalsystem är medicintekniska produkter och ska leva upp till de patientsäkerhetskrav som ställs på dylika. Ofta hanteras de mer som administrativa IT-system vilket leder till patientsäkerhetsrisker.

Regional koordinatorfunktion inom området upphandling av rekvisitionsläkemedel (55% av en heltid)

En gemensamt finansierad tjänst, så kallad regional koordinatorfunktion, inrättades 2013 för att underlätta så att inte varje region ska behöva ha en egen resurs för uppdraget att hantera sortimentsstyrning och avtalsuppföljning av läkemedelsupphandling på sjukvårdsregional nivå. Den gemensamma resursen utför en uppgift till alla fyra regioner vid samma tillfälle. Resursen tar fram statistikunderlag för upphandling och uppföljning av rekvisitionsläkemedel, hanterar sortimentsförändringar, för dialog med leverantör, bevakar leveranssäkerhet, följer upp avtal och följsamheten till dessa. Tjänsten delas av tre farmaceuter och en controller i Västernorrland.

En genomlysning av uppdraget har gjorts under 2025 och resulterade i:

- Att den regionala koordineringsfunktionen är värdeskapande för läkemedelsarbetet i de fyra regionerna och fungerar väl i sin nuvarande organisationsform

2025-

För RSG Läkemedel genom

Ordförande i RSG Läkemedel 2025

Cecilia Wernel

Sundsvall
260331

Elisabet Pokosta

Elisabet Pokosta, chefsapotecare